

I en Kommune som den, jeg bor i, hvor der er 900 kommunale Vælgere, skulle altsaa mindst 450 møde, for at en Spiritusbevilling, naar en Kro i Sognet skifter Ejer, kan nægtes. Men hvis nu de, der møde og stemme mod Kroen, ere netop 445, og der paa den anden Side møder 20, som seje, saa have de 20 vejet de 445 op, og det kalder jeg i det mindste for et ganske mærkeligt Udslag af den almindelige Valgret. Man vil give Befolkningen Indflydelse gennem Lovene, men indretter Forholdet saa umuligt, at man i alt for høj Grad lægger Baand paa Befolkningens Indflydelse, og det netop paa et Omraade, hvor den har de allerbedste Betingelser for at dømme baade sundt og retfærdigt. Ja, i større Landkommuner kan der indtræde endnu mærkværdigere Forhold. Der har jo i Dronninglund Kommune været Afstemning om en Bevilling. I denne store Kommune er der 1,917 Vælgere. Af disse stemte 938 imod og kun 13 for. Efter Landstingets Forslag kunde disse 13, hvis der var Tale om en Kro, der havde skiftet Ejer, have vejet de 938 op, saa man kan ikke i dette Tilfælde sige, at Tallet 13 er et uheldigt Tal. Det vilde være ret overraskende, hvis det danske Folketing vilde gaa med til Afstemningsregler, der i den Grad gav de smaa Mindretal den afgørende Indflydelse. Men jeg tror, at Forholdene ere af den Beskaffenhed, at det danske Folketing ikke paa nogen optænkelig Maade kan gaa ind paa en saa urimelig Bestemmelse.

De foregaaende Talere have endvidere talt om Erstatning, Erstatning til en afdød Kromands efterladte, eller Erstatning helt igennem, naar en Kro stemmes ned. Der findes i Lovforslagets § 44 en Bestemmelse, hvorefter der, naar en Bevilling til fortsat Drift nægtes, kan ydes en Erstatning paa 10 Gange det Beløb, hvormed Ejendommens Lejeindtægt formindskes. Nu har den højtærede Indenrigsminister gjort opmærksom paa, at en Del af Kroernes Indtægter stammer fra ulovlig Næring, fra, at Værterne ikke holde sig deres Bevilling efterrettelig. Det er soleklart, at der ikke kan være Tale om at yde Erstatning for den Værdi, som en Kro har faaet ved, at Ejeren har overtraadt Bevillingen og drevet ulovlig Næring. Man kan ikke begynde at præmiere dette, at en Ejer har begaaet Lovbrud og brugt Bevillingen fuldstændig mod Lovens Aand og Mening. Men i det hele synes jeg ikke, der kan være Tale om at yde

Erstatning i de Tilfælde, hvor en Kro skifter Ejer, og Befolkningen vil af med den og derfor stemmer den ned. Thi Bevillingen er jo udløben til den Tid, er sat ud af Kraft. Det forekommer mig, at den Mand, der har haft Bevillingen hidtil, bør være taknemmelig for, at han har haft den saa længe og levet paa den. Der er ingen Grund til bagefter at yde Erstatning. En Kromand kan jo ikke sælge Bevillingen, den kan ikke gøres til Handelsvare, og netop fordi den er personlig og i det givne Tilfælde sat ud af Kraft, er der efter min Mening ingen særlig Grund til at kræve Erstatning. Men da nu dette Spørgsmaal er rejst, kunde jeg have Lyst til at opstille et andet Spørgsmaal i denne Forbindelse, nemlig om Kroejerne saa ogsaa ville yde Erstatning for de Hjem, der ere ødelagte ved deres Kros Virksomhed, til de Hustruer og Børn, hvis Forsørgere have drukket Fortjenesten op paa Kroerne og derved nedbrudt deres Arbejdsevne, eller om de ville yde Erstatning til de Kommuner, som underholde saadanne Familier. Naar der tales om, at det er mest retfærdigt at yde Erstatning, kunde jeg dog have Lyst til at udtale ved denne Lejlighed, at de interesserede, Alkoholtrafikens Mænd, skulle ikke tale alt for højt om Retfærdighed i denne Forbindelse, thi Befolkningen kunde gerne faa det Indfald at stille det samme Krav overfor dem og deres Virksomhed, og saa er det ikke sikkert, det blev saa hyggeligt for dem. Hvor stor en Kapital der end staar i Alkoholtrafikken, er den dog ikke i Stand til at give Erstatning for de Værdier og Menneskeliv, den har lagt øde. Dette Forhold kan blandt andet undersøges ved en opmærksom Gennemlæsning af Ædruelighedskommissionens Betænkning med Bilag. Jeg vil henlede ærede Medlemmers Opmærksomhed paa dette værdifulde Værk og skal derfor ikke nærmere omtale, hvilke Frugter Alkoholtrafikken fører med sig for vort Folk; det er paa bedste Vis belyst gennem Statistik og paa saglig Maade der.

Men jeg kunde have Lyst til kortelig at berøre en anden Side af Sagen, nemlig hvilken Rolle Drikketiet spiller her i Landet rent økonomisk. Vi leve jo i daarlige Tider, og der tales om Sparsommelighed, og det kunde da være Overvejelse værd, om ikke det vilde have særlig Betydning, om det danske Folk kunde lære at spare betydeligt paa dette Omraade. Jeg vil gøre opmærksom paa, at Fuldmægtig Bang i Statistisk Bureau for nylig har behandlet